

Carrer de Josep Maluquer i Salvador

241

Josep Maluquer i Salvador, fundador de l'Institut Nacional de Previsión, és persona de la qual queda un record permanent en moltes ciutats del país. Això és degut que a començaments de l'any 1943, en complir-se els vuitanta del seu naixement, l'Institut, ja sota gestió franquista, va promoure una campanya entre tots els ajuntaments de l'Estat per tal que dediquessin carrers o aixequessin monuments que perpetuessin la memòria de Josep Maluquer.

Girona va acollir-se a la primera possibilitat, mentre que Barcelona va preferir promoure un monument que es manté encara dret a la part alta de la ciutat. A Girona, l'Ajuntament acordava, en el ple de 20 de maig de 1943, «dar el nombre de José Maluquer Salvador, creador y alma que fue del benemérito Instituto Nacional de Previsión, a la nueva calle que habrá de unir la de Mediodía y Rutlla y cuyo primer tramo entre aquella y la del Cardenal Margarit está ya abier-

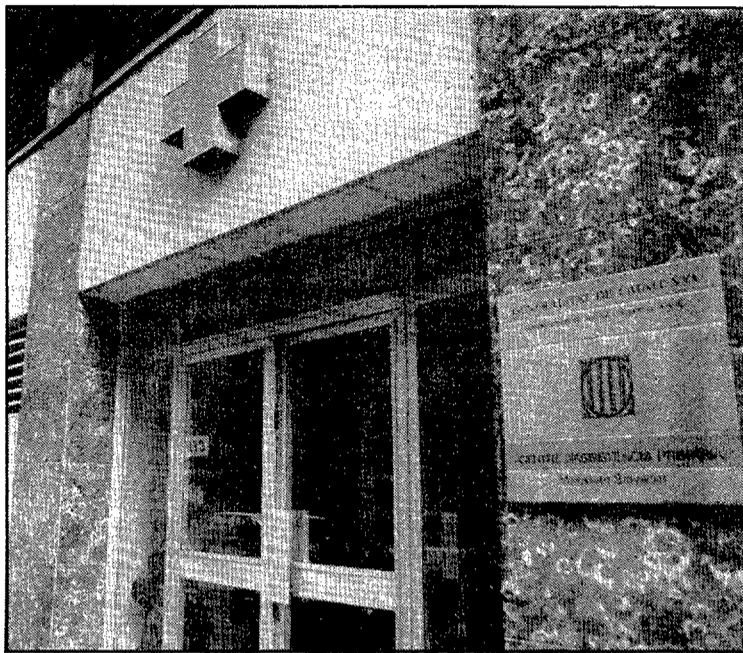
to al tránsito y en período de urbanización por haberse empezado a levantar allí algunas edificaciones».

L'acord municipal és prou explicatiu de la situació en què es trobava el carrer fa quaranta anys. L'obertura definitiva no s'ha fet fins fa pocs anys, en ser enderrocada la casa amb façana a la Rutlla que li barrava el pas. Aquest enderrocament ha deixat cicatrius encara ben visibles en les cases del costat.

El 18 de novembre de 1958 va aprovar-se el projecte d'urbanització de tots els carrers de l'eixample de la Mercè compresos entre els carrers de la Rutlla, Lorenzana, Barcelona i Emili Grahit, àrea en la qual es troba el de Maluquer Salvador. Les obres d'urbanització foren adjudicades el 4 de maig de 1962 i la recepció definitiva, un cop acabades, fou el 3 de gener de 1964.

CASES, BOTIGUES I UN AMBULATORI

Les cases més antigues que

El centre d'Assistència Primària està situat a la part alta del carrer (Foto: Castro)

Josep Maluquer i Salvador

queden al carrer són la que porta el número 9, de planta baixa, la número 14, de planta i tres pisos, i les números 18 i 19, de planta i pis. L'edifici més pròxim al carrer Migdia, a la banda dels números parells, ofereix una brillant solució arquitectònica exterior per a evitar les impersonals façanes llises o amb balcons tirats que dissortadament impenen arreu. Aquest edifici ocupa els números 2, 4, 6 i 8 del carrer i pràcticament tota una cantonada. En els baixos hi ha un important establiment de venda de mobles i una popular pastisseria.

El carrer té una intensa vida comercial, amb sucursals bancàries, establiments de venda de serveis i importants i variades botigues. Al número 11 hi és obert un Centre d'Assistència Primària de la Seguretat Social. El vestíbul de l'escala del costat és decorada amb un mosaic que representa sant Jordi.

Només queda per edificar la cantonada dels números parells amb la travesia de la Creu.

JOSEP MALUQUER I L'INSTITUTO NACIONAL DE PREVISIÓN

Josep Maluquer i Salvador va néixer a Granollers l'any 1863.

Doctor en dret civil i canònic i bibliotecari de l'Academia de Jurisprudencia y Legislación de Madrid. Publicà diverses obres de jurisprudència i promogué la relació científica amb organismes sud-americans de jurisprudència.

Però el fet més rellevant de la seva actuació pública, i pel qual entrà al nomenclàtor gironí, fou la creació de l'Institut Nacional de Previsión.

Maluquer, un català assentat a la capital de l'Estat, que havia estat secretari d'una important companyia d'assegurances, va anar-se dedicant cada cop més de ple, en la seva maduresa, a propiciar la intervenció pública en el camp de l'assistència social.

Va participar en la creació, el 1883, de la comissió governamental de reformes socials, encarregada d'estudiar el problema obrer i les condicions de vida dels treballadors, i trobar-hi solucions. D'aquesta comissió sorgí la llei d'accidents de treball aprovada el 30 de gener del 1900, i que és considerada la primera de previsió social al nostre país. Fins aleshores els treballadors havien d'organitzar-se-la de manera autònoma, amb societats de socors mutus, associacions o cooperatives.

El 1903 la comissió és con-

vertida en l'Institut de Reformas Sociales, i finalment, la llei de 27 de febrer de 1908 creà l'Institut Nacional de Previsión, del qual Josep Maluquer seria el principal impulsor i en el qual ocuparia el càrrec de conseller-delegat fins a la seva mort a Madrid el 1931. Amb la creació de l'INP va assentar-se les bases per a la moderna Seguretat Social.

A Catalunya, l'Institut va establir des del començament una estreta relació amb la Caixa de Pensions per a la Vellesa i d'Estalvis, de tal manera que aquesta tramitava en exclusiva les operacions d'aquell, tot reassurant el 25% de l'import de les pensions deferides. Bona prova d'aquesta estreta col·laboració n'és el fet que Josep Maluquer va ser a la ciutat de Girona el 18 de juliol de 1909 per a participar en l'acte inaugural de la primera agència de la Caixa. Sis mesos després se signava a Madrid el conveni que convertia la Caixa pràcticament en una agència de l'INP pel que fa al retir obrer a Catalunya. Aquesta situació va anar variant més endavant radicalment i l'INP adquirí una personalitat pròpia en la gestió de la Seguretat Social del govern.

J. Fabre

MQ
TOT PER A L'ESPORT
M. de Queralt
 SPORTS
 Maluquer Salvador, 13
 Tel. 21 87 01
 GIRONA

CARNISSERIA
 XARCUTERIA
 CANSALADERIA
 L'IMBOTITS DE LA CASA
P. COMBIS
 Carrer Migdia, 11 Telèfon 20 80 89
 GIRONA

Fruites i Verdures
Puignau

 C/. Maluquer Salvador, 15
 Telèfon 21.12.42
 GIRONA

Cafeteria Alexander's
 C/ Maluquer Salvador, 8 - Tel. 20 69 77
 GIRONA

JOIERIA **Jacquelin**
 Maluquer Salvador, 10
 Tel. 20 65 16 Girona

Elevador **ENIER**
 CAPACITAT FINS A 400 Kg.
 LA SOLUCIÓ MÉS ECONÒMICA ALS SEUS PROBLEMES D'ELEVACIÓ I MAGATZEMATGE
REINE S.A.
 Gran Via de Jaime I, 34
 Tel. 20 28 35 - 20 19 46 - GIRONA

CONFERÈNCIA - DEBAT SOBRE:
«LES PATOLOGIES D'ORIGEN QUÍMIC»
 PONENT: Sr. FERNANDO GOMÀ
 Doctor en Ciències Químiques
 Professor de Patologia i control d'obres de l'E.T.S.A.B
 Cap del Laboratori de recerques químiques del Departament de Construcció de l'E.T.S.A.B
 Assessor d'ASLAND.
 - Addicions actives als formigons (cendres)
 - Patologies degudes als sulfats
 - Patologies degudes als sulfurs
 - Patologies degudes als clorurs
 DIA: AVUI 21 de febrer del 1985
 LLOC: Sala d'Actes «Casa de la Punxa»
 HORARI: 2/4 de vuit del vespre.
 ORGANITZA:
 Col·legi Oficial d'Arquitectes de Catalunya
 Demarcació de Girona. Tel. 21 99 08
 Col·legi Oficial d'Aparelladors i Arquitectes Tècnics de Girona. Tel. 21 18 54
 INFORMACIÓ: a les secretaries dels dos col·legis